

Jaarverslag Oude Algemene Begraafplaats 2017

Jaarverslag 2017 Stichting Oude Algemene Begraafplaats Zeist.

Historie Oude Begraafplaats Zeist

In het jaar 1829 is de gemeente Zeist begonnen met de aanleg van een begraafplaats aan de Bergweg. Het was niet langer toegestaan te begraven rond de Oude Kerk. De gemeente kocht voor dat doel een stuk sparrenbos voor een bedrag van 600 gulden van Burgemeester Frans Nicolaas van Bern.

De eerste persoon die hier werd begraven was de heer Pieter Stoop. Dat gebeurde in 1830. (Graf C1).

Zeist had toen 2300 inwoners. De begraafplaats is twee maal uitgebreid en was nog te klein voor de Zeister gemeenschap. In 1917 werd de Nieuwe Begraafplaats aan de Woudenbergseweg in gebruik genomen. De begraafplaats aan de Bergweg werd voortaan "De Oude Algemene Begraafplaats" genoemd.

Na 1917 kon aan de Bergweg alleen nog begraven worden in voor onbepaalde tijd uitgegeven graven. De laatste bijzetting vond plaats in 1965. Hierna werd de Oude Begraafplaats gesloten verklaard.

De gemeente Zeist heeft op 7 december 1987 de Oude Begraafplaats als gemeentelijk monument aangewezen. De Van de Poll Stichting (thans het Zeister Historisch Genootschap) had hier op aangedrongen.

In de jaren negentig heeft de gemeente de begraafplaats als rijksmonument voorgedragen. In 1999 vond de definitieve aanwijzing plaats, zodat het poortgebouw, de parkaanleg en vier grafmonumenten van rijkswege worden beschermd.

Algemeen

In de loop der jaren is door de gemeente en een groot aantal vrijwilligers veel geïnvesteerd in het onderhoud en de verfraaiing van de begraafplaats.

Op initiatief en met financiële steun van de Rotaryclub is het poortgebouw gerestaureerd en in 2006 feestelijk geopend. Het park is in 2012 in opdracht van de gemeente grondig opgeknapt. Het geheel ziet er verzorgd uit.

Het park wordt door de vrijwilligers van de "wiedclub" met veel enthousiasme onderhouden. Hierbij worden de grafstenen niet vergeten.

Door het fraaie poortgebouw en het goed onderhouden park is het zeer de moeite waard om een bezoek af te leggen. Men kan er van de natuur en de sfeer genieten en kennis nemen van een belangrijk stuk van de Zeister geschiedenis.

Voor bezoekers is het poortgebouw, vanaf april tot en met september, iedere vierde zaterdag van de maand, geopend. Vrijwilligers zijn dan aanwezig om koffie of thee aan te bieden en informatie te geven.

De begraafplaats is elke dag open van 10.00 tot 16.00.

Stichting Oude Algemene Begraafplaats Zeist “De Kleine en de Groote”

De Stichting is opgericht in 2002 en heeft als doel om in samenwerking met de eigenaar, de gemeente Zeist, de Oude Algemene Begraafplaats in stand te houden en te onderhouden, het bestuderen en onderzoeken van de historische betekenis van de begraafplaats, het verstrekken van informatie hierover en het stimuleren van de belangstelling voor de begraafplaats.

Aanvankelijk zorgden de zogenaamde participanten, te weten, de Gemeente Zeist, de Rotary Club Zeist, Stichting `t Gilde Zeist en het Zeister Historisch Genootschap, elk voor 2 bestuursleden. Enkele jaren geleden vonden de participanten het tijd zich terug te trekken en de statuten werden gewijzigd. Een persoon in het Bestuur is benoemd op voordracht van het Zeister Historisch Genootschap, de overige bestuursleden zijn personen die geen binding hebben met enige organisatie.

Het Geheugen van Zeist

De erfgoedpartners van Zeist werken samen in de vereniging Het Geheugen van Zeist. De erfgoedpartners zijn: Gemeentearchief van Zeist, Het Zeister Historisch Genootschap, De Historische Vereniging Den Dolder, de museumstichting `t Hernhuttershuis, de Stichting `t Gilde Zeist, de commissie Open Monumenten Dag, de Stichting Zilverkamer Zeist, de Culturele Vleugel Het Slot, de Bibliotheek Zeist en de Stichting Weg der Weegen.

Het Geheugen van Zeist heeft ten doel het organiseren van gemeenschappelijke activiteiten. Het Geheugen van Zeist heeft een eigen website. Op deze website vindt men een verzameling gegevens, zoals teksten en afbeeldingen en video's, die te maken hebben met de geschiedenis van Zeist, die via internet voor iedereen beschikbaar zijn. Voor de Oude Begraafplaats is de website in het bijzonder van belang, omdat het digitale grafregister van de Oude Begraafplaats erin is opgenomen. Zo kan men nagaan wie er begraven ligt en waar.

Op de volgende wijze is het grafregister te vinden:

1. ga naar www.geheugenvanzeist.nl
2. kies “bekijk alles”

3. kies "personen"

4. vul naam van persoon in.

Verder kan nog opgemerkt worden dat de website van onze stichting: www.oudebegraafplaatszeist.nl niet alleen rechtstreeks bereikbaar is, maar ook via de website van het Geheugen van Zeist.

Website

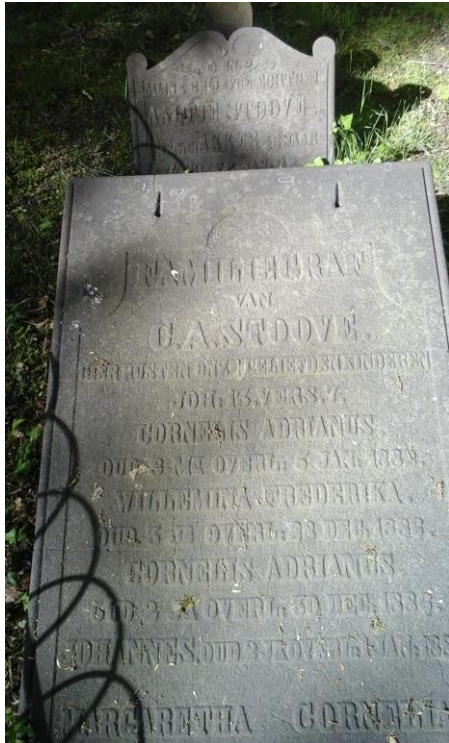
Het Bestuur is voornemens de website aan te gaan passen. De huidige website is verouderd en we willen er meer informatie in onder gaan brengen, zoals de informatie over eerdere tentoonstellingen en het grafregister van de begraafplaats, met eventueel achtergrondinformatie over degene die er begraven ligt en hun families. Natuurlijk wordt daarin rekening gehouden met de wensen van de nazaten. We streven er naar in 2018 hier een start mee te maken.

Tentoonstelling 2017

Als aanvulling op de vaste tentoonstelling "Begraven in Zeist" verzorgt de Tentoonstellingscommissie van het ZHG elk jaar een expositie, waarbij een familie in beeld gebracht wordt waarvan leden op de Oude Begraafplaats zijn begraven.

Op zaterdag 23 april van het verslagjaar vond de officiële opening plaats van de expositie over de familie Stoové, een van de vele bakkersfamilies die Zeist destijds kende.

De Tentoonstellingscommissie had op de gebruikelijke zorgvuldige wijze voor interessante documenten en afbeeldingen zorggedragen. Dhr. Marcel Fluitman, wethouder Zorg, Cultuur en Ouderen, verrichtte de opening. Voor de opening van de expositie was veel belangstelling. Ook de pers was aanwezig.

Inmiddels zijn er zes bijzondere exposities geweest; het is een goede traditie geworden. De volgende families zijn hierbij in beeld gebracht: De Pesters, v.d.Haar, Ekdome en de molenaars van Altena, Struve en Schuurman, de familie Steggewentz en de dames Walkart.

De bijzondere tentoonstelling in 2018 zal gewijd zijn aan schoolmeesters uit Zeist, te weten Dhr. Jacob van Zanten, Dhr. Simon de Meijere en Dhr. A.C. de Vriendt.

Open monumentendag

Traditiegetrouw vindt de Open Monumentendag plaats op de tweede zaterdag van september. In 2017 was dat dus op 9 september, het thema was dit jaar Boeren, Burgers en Buitenlui. Wij mochten ons verheugen in een groot aantal belangstellenden. Door dhr. Dick van de Kamp en mevr. Riet Klumpenaar werden een aantal rondleidingen op de begraafplaats verzorgd.

Grafmonumenten

Door de ontvangen donaties en subsidies is het de Stichting mogelijk gemaakt om grafmonumenten te conserveren en beschadigingen van hekwerken te herstellen.

Door het Bestuur is in 2016 een inventarisatie gemaakt van op te knappen graven en is daarvoor een begroting gemaakt. De Veenendaal-Bot Stichting heeft ons een subsidie toegekend ter grootte van deze begroting en daarmee konden alle geïnventariseerde, op te knappen graven, gerestaureerd worden. Daar is wat tijd overheen gegaan, maar in dit verslagjaar zijn deze werkzaamheden afgerond.

Wellicht ten overvloede merkt het bestuur op, dat het financieel verslag 2017, waarin de financiële specificatie van de conserveringswerkzaamheden is opgenomen, beschikbaar is op de website van de Stichting.

Het bestuur hecht grote waarde aan de conservering. Dit voorkomt dat de graven in verval raken en draagt er aan bij, dat de begraafplaats aantrekkelijk blijft voor het publiek. Het conserveren van de graven blijft dan ook hoog op de agenda staan.

Voor het volgend jaar heeft het Bestuur de restauratie van de bijzondere grafkelders op de agenda gezet. Dit zal met ondersteuning van de gemeente Zeist moeten gaan. De restauratie c.q. het opknappen van de grafkelders gaat het budget van de Stichting te boven. Wij zijn daarom ook zeer verheugd dat de Gemeente Zeist c.q. wethouder Fluitman positief heeft gereageerd op ons verzoek en een inventarisatie zal laten maken van de kosten.

Voor de ontvangen donaties en bijdragen is het bestuur zijn donateurs veel dank verschuldigd. Zonder deze bijdragen kunnen de conserveringswerkzaamheden niet worden uitgevoerd.

Overige Activiteiten

Door dhr. M. Altena van Neerbos en mevr. B. Hofstra van Monuta Uitvaartverzorgers R.U. werd in het kader van een informatie-ochtend over de mogelijke invullingen van een afscheid, voor belangstellenden gevraagd of wij een rondleiding over de Begraafplaats konden verzorgen. Een groep van 20 belangstellenden heeft daar gebruik van gemaakt.

Door een aantal nabestaanden werd geïnformeerd naar de graven van personen op de begraafplaats. In een enkel geval kon het graf niet teruggevonden worden, omdat er aan de rechterkant van de begraafplaats in het verleden helaas grafstenen zijn verwijderd. In een aantal andere gevallen konden wij families verder informeren.

Bezoek aan de Fraters van Utrecht te Zeist

Op 13 september zijn een aantal leden van het bestuur en de wiedclub op bezoek geweest bij de Fraters van Utrecht aan de Schorteldoeksesteeg te Zeist. Pater Leo Ruitenberg gaf een sfeervolle inleiding met foto impressie over de woongroep aan de Schorteldoeksesteeg. Samen met Leo Zuiderwijk verzorgde frater Ruitenberg een rondleiding door het huis met weer interessante informatie. Daarna kon er met de bewoners koffie worden gedronken en werden er natuurlijk over en weer vragen gesteld. Vervolgens kregen we een rondleiding over de kleine, maar sfeervolle begraafplaats. Deze begraafplaats is bijna vol, maar er is precies genoeg ruimte om de huidige bewoners, die dat wensen, daar te begraven te midden van hun al overleden medebroeders . We kunnen terug kijken op een interessante en zeer geanimeerde middag.

De Wiedclub

Het park ziet er goed uit, het zorgt samen met het Poortgebouw en het hek voor een fraai geheel. Het bestuur van de Stichting prijst zich gelukkig met de groep vrijwilligers, de zogenoemde "wiedclub". Paden worden onderhouden, het onkruid wordt verwijderd en de grafstenen worden opgeknapt. Er wordt voor gezorgd dat de opschriften op de graven weer leesbaar zijn. Het bestuur vindt dat heel belangrijk. Hoe kan een begraafplaats de spiegel van de geschiedenis zijn als de teksten niet gelezen kunnen worden?

Het bestuur is zeer dankbaar voor het werk van de wiedclub. Mede hierdoor weten velen de begraafplaats te vinden. De wiedclub kan altijd uitbreiding gebruiken en dus zijn vrijwilligers van harte welkom.

De wiedclub wiedt elke eerste dinsdag van de maand van 13.30 – 16.00 uur

Bestuurswissel

Dit jaar hebben wij afscheid genomen van Dhr. Dick van de Kamp en Dhr. Anton van Weelderen. Dhr. Dick van de Kamp is twee periodes van 4 jaar voorzitter geweest en heeft in die periode de omslag gemaakt van een bestuur met vertegenwoordigers uit verschillende organisaties in Zeist, naar het bestuur zoals het nu gevormd wordt. Daarvoor was ook een herziening van de Statuten nodig. Daarnaast vertegenwoordigde Dhr. v.d. Kamp de Stichting bij de Erfgoedpartners en zorgde voor een goede samenwerking met hen. Wij danken Dick voor zijn enthousiaste inzet voor de begraafplaats. Dhr. Anton van Weelderen zag er op toe dat de natuur op de begraafplaats niet vergeten werd. Ook Dhr. van Weelderen is 2 periodes van 4 jaar als bestuurslid betrokken geweest bij de begraafplaats. Wij danken ook Anton voor zijn grote inzet voor de begraafplaats. De nieuwe bestuursleden zijn Dhr. J.H. Harkema, voorzitter en Mevr. A.G. van Embden, lid

De komende man (links), Dhr. J.H. Harkema en de gaande man Dhr. D. van de Kamp

ANBI

Voor de bestaande en de nieuwe donateurs brengt het bestuur onder de aandacht dat onze stichting door de belastingdienst de ANBI status is toegekend. Dat betekent dat giften aan de stichting in de belastingaangifte als gift kunnen worden aangemerkt. Op de website van de Belastingdienst is de stichting als volgt geregistreerd. "Stichting Oude Algemene Begraafplaats Zeist De Kleine en de Grootte RSIN/fiscaalnummer 811107462.

Samenstelling Comite van Aanbeveling

1. Mr. dr. V.A.M van der Burg, oud lid Tweede kamer
2. Drs. M.J. van Rijn, voormalig CEO PGGM, sinds 5 november 2012 Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
3. Drs. J.J.L.M. Janssen, burgemeester van Zeist
4. Mr. dr. M. Oosting, Staatsraad en oud Ombudsman
5. Mevr. Mr. Y.C.M.T. van Rooy, voorzitter van de Ned. Ver. van Ziekenhuizen te Utrecht
6. Dhr. G.J. Schutte, oud lid Tweede Kamer
7. Mr. M.A.van Rhijn, voormalig secretaris van het bestuur en oud notaris te Zeist

Samenstelling van het Bestuur

In het verslagjaar is er een Bestuurswisseling geweest. Het bestuur bestaat nu uit de volgende personen.

Dhr. J.H. Harkema, voorzitter

Mevr. B. A.H.M. Okhuijsen-Schumacher, secretaris

Dhr. J.H. Laterveer, penningmeester

Mevr. A.M.S. Ponten, lid

Mevr. A.G. van Embden, lid

Zeist, mei 2018

Colofon

Tekst Dhr. D.v.d. Kamp en Mevr. B.A.H.M. Okhuijsen-Schumacher

lay/out Mevr. B.A.H.M. Okhuijsen-Schumacher

foto's Mevr. B.A.H.M. Okhuijsen-Schumacher en Mevr. A.M.S. Ponten